

Mijn tutor is een kanjer!

"Ik wist al lang dat ik lerares wilde worden, maar mijn lerares Frans liet mij zien wat voor soort lerares ik later wil zijn, namelijk iemand die altijd voor de leerlingen klaar staat. Iemand die mij serieus neemt en me helpt om mijn problemen op te lossen op mijn manier." *Anneloes, 21 jaar, student Engels.*

"Tegenwoordig zou ik met de lage voldoendes die ik toen voor mijn eindexamen Havo haalde niet zijn geslaagd. Zo slecht was ik in wis- en natuurkunde. Mijn docenten en vooral mijn tutor hebben me echter nooit tegen gehouden mijn droom waar te maken door me een andere vervolgopleiding te adviseren. Ondanks dat op grond van mijn lage cijfers de kans erg klein zou zijn dat ik ooit zou bereiken wat ik wilde, hebben ze nooit in mijn enthousiasme getwijfeld. Mijn droom is uitgekomen, ik werk nu met satellietbeelden waarmee ik veel berekening uitvoer." *Michel-Leonard, 26 jaar, PhD promovendus Universiteit München.*

"Mijn tutor was een kanjer, echt waar! Ik werd altijd vrolijk na de begeleidingsgesprekken met hem, want hij begreep me. Ik hield namelijk wel van een lolletje, weet je, kattenkwaad uithalen in de klas en zo, weet je wel. Maar jah straf was niet zo leuk en ik heb er soms ook wel eens spijt van, wat ik dan weer moest bespreken met die man. Toen ik echter moest kiezen voor een vervolgopleiding, vroeg hij me of criminologie niet iets voor mij was. Ik weet tenslotte als geen ander wat er in die koppies van die criminelen omgaan. Nou ja, zo crimineel was ik niet hoor! Hahaha." *Erik, 23 jaar, student Criminologie.*

Deze folder dient ertoe om u te informeren wat uw inbreng als tutor voor een leerling kan betekenen.

Iedereen is uniek

Leerlingen zien er niet alleen duidelijk verschillend uit maar ze hebben ook hun eigen persoonlijkheden en temperamenten. Het Leidsche Rijn College erkent dit en heeft dan ook als missie dat het een school is voor talentontwikkeling. Het cruciale ingrediënt om tot talentontwikkeling te komen is de betrokkenheid bij de persoonlijkheid van de individuele leerlingen. Dit betekent dat je je als tutor op de hoogte moet stellen van hun achtergrond, hun sterke kanten, interesses, voorkeuren, angsten en ervaringen. Van hieruit kunnen dan beslissingen gemaakt worden, zoals het kiezen van een profiel of vervolgopleiding, op basis van een actuele karakterschets van de leerling.

Wat maakt het kiezen van een vervolgopleiding voor leerlingen moeilijk?

Het kiezen van een vervolgopleiding wordt negatief beïnvloed naarmate er een grotere keuzemogelijkheid is in vervolgopleidingen. Gebleken is dat hoe groter de keuzemogelijkheid is, des te meer de kans bestaat dat het maken van een keuze uitgesteld wordt of dat er veel gewisseld wordt tijdens het maken van keuzes. Een groot assortiment kan een bepaalde voorkeur verzwakken en zelfs de motivatie om te kiezen verlagen. Dit zou een verklaring kunnen zijn voor het uitstelgedrag dat leerlingen vertonen in het kiezen van een vervolgopleiding. Leerlingen tussen de 16 en 20 jaar die moeten kiezen voor iets waarmee ze geen

ervaring hebben kunnen bovendien angstig en onzeker worden omdat ze bang zijn een foute keus te maken. Het ligt dan voor de hand om een studiekeus uit te stellen.

Heeft tutorale begeleiding dan nut?

Ouderlijke invloed is het belangrijkste voor leerlingen bij het kiezen van een vervolgopleiding. Leerlingen van ouders die een beroep uitoefenen dat eenduidig is, zoals advocaat, arts of notaris, zullen geneigd zijn ook voor deze vervolgopleidingen te kiezen.

Om echter het uitstelgedrag van de andere leerlingen te helpen voorkomen is een goede begeleiding bij het kiezen van een vervolgopleiding vanuit school van groot belang. Deze begeleiding dient op een dusdanige manier gegeven te worden dat de leerlingen weten wat hun capaciteiten zijn en hun sterke en zwakke punten. Hierdoor zullen de leerlingen beter in staat zijn om een overwogen studiekeus te maken naarmate ze ouder worden.

Wat kan je als tutor doen om de leerling te begeleiden in het ontdekken van zijn talenten en van daaruit te kiezen voor een studierichting?

10 tips in de begeleiding

1- Toon interesse in de individu die er schuilt achter de leerling. Wees nieuwsgierig naar zijn belevingswereld.

2- Luister naar de leerling door hem uit te laten praten, kort samen te vatten wat hij gezegd heeft en vervolgens door te vragen. Kijk ook naar de non verbale reacties van de leerling. Klopt datgene wat hij zegt met datgene wat je ziet? Vraag om verheldering als iets niet duidelijk is. Wees tijdens gesprekken niet bang voor stiltes, maar geef de leerling de ruimte om na te denken.

3- Bespreek met hem niet alleen de dingen die niet goed gaan, maar bespreek ook de dingen die wél goed gaan door hem ernaar te vragen. Dingen die goed gaan hoeven geen grote dingen te zijn. Ze kunnen ook in hele kleine dingen zitten, zoals op tijd aanwezig zijn voor de afspraak met de tutor. Help de leerling hierin als hij niets kan verzinnen.

4- Geef gemeente complimenten voor dingen die goed gaan. Sommige leerlingen krijgen nauwelijks complimenten terwijl dit juist een positief effect heeft op het

zelfbeeld van de leerling, vertel hem ook waarop dat compliment gebaseerd is. Te vaak wordt er in de begeleiding alleen nadruk gelegd op wat fout is en wat beter moet.

5- Vraag hem wat zijn vader, moeder, oma, opa, verzorger of familielid in hem waardeert als kind. Waar zijn zij trots op? Vertel hem eventueel wat jij in de leerling waardeert, benoem dit specifiek zodat het gefundeerd is.

6- Vraag hem wat hij leuk vindt om te doen, waar hij enthousiast van wordt, los van de cijfers die hij voor bepaalde vakken gehaald heeft. Waar kan hij zich een hele vrije middag mee bezig houden?

7- Vraag hem waar hij vindt dat hij goed in is, waarbij hij alles mag noemen, zelfs als het om buitenschoolse activiteiten gaat.

8- Bekijk samen met de leerling welk beroep het beste bij hem zou passen uitgaand van zijn interesses en enthousiasme en welke vervolgopleiding hij daarbij nodig heeft. Welke vervolgopleidingen zijn er nog meer in ongeveer dezelfde richting?

9- Als vervolgens de cijfers niet corresponderen met datgene wat de leerling leuk vindt om te doen, bespreek dan samen met hem wat er aan gedaan kan worden of wat er dan wel haalbaar is.

10- Behandel de leerling met respect door **samen** met de leerling naar oplossingen te zoeken van zijn problemen.

Tot slot

Talentontwikkeling heeft veel te maken met positieve psychologie, een nieuwe psychologische benadering dat uit gaat van het waarderend perspectief. Simpel gezegd komt het erop neer dat je aandacht richt op dat wat werkt, op de voorbeelden van wat effectief is, wat energie geeft. Het uitgangspunt is dat de kiem voor verandering in het individu ligt en dat het vooral de kunst is om deze kiemen op te sporen en te vergroten.

Meer informatie over talentontwikkeling is te vinden op:
www.ldpride.net/learningstyles.MI.htm
www.talententoolbox.nl

Boeken:

- Gelukkig zijn kun je leren, 4^e druk, Seligman, M.E.P., Houten: Spectrum. ISBN 978-90-49100-46-9.
- Positieve Psychologie in de praktijk, 3^e druk, Bannink, F., Amsterdam: Hoogreve Uitgevers. ISBN 978-90-79729-17-3.
- Soorten Intelligentie, meervoudige intelligenties voor de 21^e eeuw, Gardner, H., Amsterdam: Uitgeverij Nieuwezijds. ISBN 978-90-5712-133-3.

© 2014 Tekst en ontwerp
Kitty Wouthuysen, Toegepast Psycholoog i.o.
Hogeschool Leiden

SCHOOL VOOR TALENTONTWIKKELING

LRC gymnasium
atheneum
havo